

“Komt allen tot Mij en ik zal je rust en verlichting schenken.” Het klinkt nogal pretentieus. Het schept haast bovenmenselijke verwachtingen. En toch kan Jezus dit in volle waarheid zeggen vanuit zijn diepe eenheid en verbondenheid met de Vader. *“Alles is Mij door mijn Vader in handen gegeven.”* zo getuigt Hij. Het is alsof Hij zeggen wil: er is geen ontkomen aan, ook al wil je niet tot Mij komen, je bent al in mijn handen.

Jezus is zich bewust dat Hij alléén in staat is om de Vader aan ons te openbaren. *“Niemand kent de Vader tenzij de Zoon en hij aan wie de Zoon het wil openbaren.”* Zonder Hem hebben wij geen toegang tot de Vader, weten wij niet wie de Vader is. *“Niemand komt tot de Vader tenzij door Mij”* zegt Hij elders (Joh. 14,6). En ook: *“Allen die de Vader Mij toevertrouwt, komen naar Mij toe, en wie naar Mij toe komen, zal ik nooit buitensluiten”* horen wij Hem zeggen in de Broodrede bij Johannes.

Als een nieuweling voor het monniksleven zich meldt dan moet er volgens de Regel van Benedictus op worden toegezien of hij werkelijk God zoekt. Dat zoeken van God kun je volgens hem onderscheiden aan de hand van drie kenmerken: of de novice zorg heeft voor het Werk Gods, of hij ijverig is in de gehoorzaamheid en zich toelegt op het dragen van de lasten van elke dag.

Nu is in de Regel van Benedictus het zoeken van God hetzelfde als een zoeken van Christus. Want voor Benedictus is uiteindelijk de exclusieve liefde voor Christus het enige kenmerk waaraan de authentieke monnik te kennen is. Een monnik is iemand die niets dierbaarders kent dan Christus, zegt hij.

Wie monnik wordt geeft dus gehoor aan die liefdevolle uitnodiging van Jezus: *“Komt tot Mij.”* Maar er zit voor ons toch wel een addertje onder het gras wanneer Hij eraan toevoegt: *“Neemt mijn juk op je schouders en leert van Mij.”* Daar zit volgens mij vaak ons probleem met Jezus. Zijn boodschap is veeleisend. Als je al uitgeput bent en onder lasten gebukt, zit je bepaald niet te wachten op extra eisen en een nieuw juk! *“Mijn juk is zacht en mijn last is licht”* zegt Hij wel. Wat is dat dan voor een juk? Welke last wil Hij ons te dragen geven?

“Ik ben zachtmoedig en nederig van hart.” Dat is wat Jezus ons wil leren: zachtmoedigheid en nederigheid van hart. Het gaat hier om levenskwaliteiten die nu niet bepaald in de mode zijn. Ze zijn uitgesproken lastig. Het zijn beladen waarden. Om in het leven, om in deze tijd, staande te blijven moet je, zo lijkt het, alles behalve zachtmoedig zijn. Het gevaar bestaat dat men over je heen loopt of een loopje met je neemt. En nederigheid... Dat lijkt haaks te staan op de huidige opvattingen over het voor jezelf opkomen. Sommige psychologen zien nederigheid als een typisch voorbeeld van vervreemding van je eigen identiteit. Dus als psychisch ongezond.

Als Jezus stelt dat Hij zelf zachtmoedig en nederig van hart is dan verheft Hij die zachtmoedigheid en nederigheid tot het niveau van een godsdienstige, ja goddelijke grondhouding. De zachtmoedigheid is een gezindheid die de mens gelijkvormig doet zijn aan

God zelf. Want de zachtmoedigheid is eigen aan de liefde. En God is liefde. Volgens de apostel Paulus is zij een vrucht van de Geest; een deugd, vrucht dus van de goddelijke Kracht, van goddelijke Liefde.

Hetzelfde geldt voor nederigheid. Nederigheid van hart is geen kruiperige onderdanigheid of zelfondermijnende dienstbaarheid. Het Latijnse woord voor nederigheid, *humilitas*, houdt verband met de humus: de aarde. Nederigheid heeft te maken met het goede vrienden worden met onze aardseheid, met onze aardse zwaartekracht, met de wereld van onze instincten en passies, met onze emoties en ook onze schaduwzijde. Nederigheid is de moed om de waarheid omtrent jezelf onder ogen te zien. En die waarheid kan zijn dat we *“uitgeput zijn en onder lasten gebukt”* gaan.

Jezus zelf heeft ons de nederigheid geleerd in zijn menswording, in de aanvaarding van zijn lijden en zijn overgave aan God tot in zijn sterven aan het kruis. Jezus vraagt ons in zijn navolging ook óns kruis te dragen. In dienstbaarheid aan God en onze medemens. De lasten van het leven, het lijden aan onszelf en het aanvaarden van ziekte en dood. Hij nodigt ons uit zijn weg te gaan, die smal is. Ons leven te geven totterdood, zoals Hij. Dat is de leerschool van Jezus. En zo vinden wij rust voor onze zielen.

Het zachte juk en de lichte last van Jezus is geen andere dan de liefde. De leerschool van Jezus, die vorming in zachtmoedigheid en nederigheid, voedt op tot de zachte kracht die de liefde is. Als Sint Benedictus in zijn Regel voor monniken de trappen van nederigheid beschrijft dan eindigt hij die beschrijving als volgt: *“Zodra de monnik al deze trappen van nederigheid beklommen heeft, zal hij die liefde tot God bereiken, die volmaakt is en de vrees buitensluit.”* De monnik handelt dan uit liefde tot Christus, zegt hij. En zo zal hij rust vinden voor zijn ziel.

Heel zijn leven heeft br. Piet God gezocht in dienstbaarheid en toewijding. En uiteindelijk heeft hij als een gerijpte monnik, in de oefenschool van de dienst van de Heer, zijn rust gevonden in Jezus. Met Jezus mogen ook wij het nu uitjubelen, en broeder Piet zal het in de hemel met ons meejubelen: *“Ik prijs U, Vader, Heer van hemel en aarde, omdat Gij deze dingen verborgen hebt gehouden voor wijzen en verstandigen, maar ze hebt geopenbaard aan kleinen. Ja, Vader, zo heeft het U behaagd.”* Amen.